

Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ

Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ЖАБЫҚ СПОРТ ЗАЛДАРЫ

ЗАКРЫТЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЗАЛЫ

ҚР ҚН 3.02-18-2013*
СН РК 3.02-18-2013*

Ресми басылым
Издание официальное

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің
Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер
ресурстарын басқару комитеті

Комитет по делам строительства, жилищно-коммунального
хозяйства и управления земельными ресурсами
Министерства национальной экономики Республики Казахстан

Астана 2018

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2018 жылғы 15 қарашадағы №235-НҚ бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН (Ы) И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 15 ноября 2018 года №235-НҚ

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ.....	3
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	3
4.2 Функционалдық талаптар	3
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	5
5.1 Жалпы ережелер	5
5.2 Ғимараттың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар.....	5
5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша талаптар	7
5.4 Ғимаратты пайдалану барысында адамдардың денсаулығын сақтауды қамтамасыз ету бойынша талаптар.....	7
5.4.1 Жер теліміне қойылатын талаптар.....	7
5.4.2 Көлемдік-жоспарлық шешімдер.....	8
5.4.2.1 Спорт залдары	8
5.4.2.2 Мұз айдындары	9
5.4.2.3 Қосалқы үй-жайлар	9
5.4.3 Пайдалану кезінде қауіпсіздікке қойылатын талаптар	11
5.5 Инженерлік жүйелер мен қондырғылар.....	12
5.6 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділік	13
5.7 Қоршаған ортаны қорғау	14
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ	14
6.1 Энергия тұтынуды азайту бойынша талаптар	14
6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	15

КІРІСПЕ

Осы құжат құрылыс саласын аймақтық және әлемдік әлеуметтік-экономикалық жүйеге біріктіруге бағытталған нормалаудың параметрлік әдісіне сәйкес Қазақстан Республикасының құрылыс саласындағы нормативтік базаның реформасы шегінде әзірленген.

Құрылыс нормасында:

- нормативтік талаптардың мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар бар.

Осы ҚР ҚН «Жабық спорт залдары» «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдардың қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады және құрылыс саласындағы техникалық кедергілерді жоюға бағытталған.

Аталған құрылыс нормалары Қазақстан Республикасының аумағында жобаланатын және салынатын жабық спорт залдарын әзірлеуге және сараптауға арналған Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын құрылыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес орындалған.

Осы құрылыс нормаларының талаптарын орындаудың қолайлы шешімдері мен параметрлері ҚР ЕЖ «Жабық спорт залдары» келтірілген.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ЖАБЫҚ СПОРТ ЗАЛДАРЫ

ЗАКРЫТЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЗАЛЫ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыс нормалары жабық спорт залдарының жер теліміне, көлемдік-жоспарлық шешіміне, үй-жайлар құрамына және инженерлік қамтамасыз етілуіне қойылатын негізгі талаптарды белгілейді.

1.2 Құрылыс нормалары жабық спорт залдарын, спорттық ойындар, жалпы дене шынықтыру және жаттығу дайындығы, ауыр атлетика, күштесу дайындығы, күрес, хореография және гимнастика, акробатикалық дайындық, хореографиялық сынып, жеңіл атлетика мен оқу-жаттығу сабақтары, мұз спорты, медициналық-қалпына келтіру орталығы, тұрмыстық, қызметтік және басқа да қосалқы құрылыстар мен үй-жайларды жобалауға, салуға, реконструкциялауға, пайдалануға таратылады.

***2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР**

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін мынадай нормативтік құжаттар қажет:
2007 жылғы 9 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдардың қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 28 тамыздағы № 876 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының террористік тұрғыдан осал объектілерінің тізбесі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал, терроризмге қарсы объектілерді қорғау жүйесіне қойылатын талаптар.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 24 ақпандағы № 125 бұйрығымен бекітілген «Тұрғын үйді және басқа да үй-жайларды, қоғамдық ғимараттарды күтіп-ұстауға және пайдалануға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 230 бұйрығымен бекітілген Электр қондырғыларын орнату қағидалары.

ҚР ҚН 3.02-18-2013*

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2016 жылғы 29 қарашадағы № 1111 бұйрығымен бекітілген «Ғимараттарда, бөлмелер мен құрылыстарда өрт кезінде адамдарды ақпараттандыру және эвакуациялауды басқару автоматтандырылған өрт белгілері мен автоматтандырылған өрт сөндіру жүйелерімен жабдықтау бойынша талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2017 жылғы 23 маусымдағы № 439 бұйрығымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

ҚР ҚН 1.02-02-2013 Құрылысқа арналған инженерлік іздестірулер. Сейсмикалық шағын аудандастыру. Жалпы ережелер.

ҚР ҚН 2.02-02-2012 Ғимараттар мен имараттардың өрттік автоматикасы.

ҚР ҚН 2.03-02-2012 Су басқан және судың деңгейі көтерілген аймақтардағы инженерлік қорғау.

ҚР ҚН 2.04-01-2011 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ҚН 2.04-02-2011 Шудан қорғау.

ҚР ҚН 3.01-01-2013 Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және құрылысын салу.

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

ҚР ҚН 4.01-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі.

ҚР ҚН 4.02-01-2011 Ауаны жылыту, желдету және кондиционерлеу.

ҚР ҚН 4.04-07-2013 Электр техникалық құрылғылар.

ҚР ҚН 5.01-02-2013 Ғимараттар мен имараттардың негіздері.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдалану кезінде жыл сайын ағымдағы жылдың жағдайы бойынша жасалған және ай сайын шығарылатын ақпараттық бюллетень-журналына сәйкес келетін «Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілердің тізбесі» ақпараттық каталог бойынша сілтемелік құжаттардың қолданылуын тексерген жөн. Егер сілтемелік құжат ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы нормативті пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алған жөн. Егер сілтемелік құжат ауыстырылмай жойылса, онда оған сілтеме жасалған ереже, сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады.

(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық)

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

*Осы құрылыс нормаларында тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық)*:

3.1 Әмбебап спорт залдары (мұз айдыны): Әртүрлі спорт түрлері бойынша кезектес сабақтарға және (немесе) жарыстарға арналған зал (мұз айдыны).

3.2 Дене шынықтыру-сауықтыру құрылыстары: Дене шынықтыру-сауықтыру жұмыстарын өткізуге және халықтың белсенді демалуына арналған құрылыстар.

3.3 Жабық спорт құрылыстары: Жарыстар мен оқу-жаттығу сабақтары жабылған залдарда, манеждерде, бассейндерде, спорт сарайларында және т. б. өтетін құрылыстар.

3.4 Қосалқы үй-жайлар: Жаттығатын адамдарға, көрермендерге қызмет көрсету, сондай-ақ құрылыстың пайдаланылуын қамтамасыз ету үшін қажетті үй-жайлар.

3.5 Негізгі құрылыс: Жарыстар мен оқу-жаттығу сабақтары өтетін құрылыстар. Негізгі құрылыстың көлемдік-жоспарлық өлшемдері, жабындары, мақсаттары мен жабдықтары мемлекеттік құрылыс нормаларына, тиісті спорт федерацияларының жарыстар ережелеріне және спорттық құрылыстардың спорт жабдықтары мен құрал-саймандар тізіміне сәйкес болу керек.

3.6 Оқу-жаттығу құрылыстары: Оқу-жаттығу процесіне арналған құрылыстар.

3.7 Спорт құрылыстары: Әртүрлі спорт түрлері бойынша спорт жарыстарын, оқу-жаттығу процесін, дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық ойын-сауық жұмыстарын жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз етуге сәйкес жабдықталған жабылған немесе ашық типті құрылыс. Құрылыстың (үй-жайдың) өлшемдері спорт құрылыстарына қойылатын құрылыс нормаларының талаптарына сәйкес келеді.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАРЫ

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Осы құрылыс нормаларының нормативтік талаптарының мақсаты санитарлық-гигиеналық, өрт қауіпсіздігі және эргономиялық талаптарды қамтамасыз ететін, тиімділігі жоғары және энергия үнемдеуші құрылыстарды пайдалану арқылы спорт объектілерінде спорттық жарыстар өткізуге мүмкіндік беретін сауықтыру, білім-тәрбие бағытындағы дене шынықтыру тәрбиесін оңтайлы іске асыру үшін жағдай жасауды, адамдардың өмірі мен денсаулығын қорғауды ескере отырып, жабық спорт залдарын жобалау мен салу болып табылады.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Жабық спорт залдары негіздің, көтергіш конструкциялардың және жалпы ғимараттың болжамды жүктемені және жобалық мерзім бойында оларды салу, реконструкциялау немесе пайдалану кезінде сыналатын ықпалдардың әсеріне төзімді болатындай жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.2 Жабық спорт залдарының конструктивтік, көлемдік-жоспарлық және инженерлік-техникалық шешімдері өрттің және оның қауіпті факторларының пайда болуын, оның ішінде жапсарлас ғимаратқа таралуын болдырмау немесе азайту мүмкіндігімен қамтамасыз етілуі тиіс.

4.2.3 Жабық спорт залдарының ғимаратына және оның ішкі ортасына адамдардың келіп-кетуі кезінде оның қызмет ету мерзімінің бойында адамдарға физикалық, химиялық, биологиялық және жол берілмейтін өзге де зиянды факторлар әсері болмауы тиіс.

4.2.4 Жабық спорт залдарында ғимаратты пайдалану барысында адамдардың өмірі мен денсаулығын қамтамасыз ететін жаттықтыру процесі үшін қажетті жайлы жағдай аумақты көріктендіруді, сәулет-жоспарлау шемімін, санитарлық-гигиеналық талаптарды ескере отырып жасалуы тиіс.

ҚР ҚН 3.02-18-2013*

4.2.5 Жабық спорт залдары функционалдық, әлеуметтік талаптарды қанағаттандыруы және құрылыс кеңістігін тиімді пайдалануды ескере отырып жобалануы тиіс.

4.2.6 Жабық спорт залдарын жобалаған кезде оның ішкі ортасы болашақта қоғамның өзгеріп отыратын қажеттілігіне бейімделу мақсатында спорт пен демалыстың үйлесімді бірнеше түрін ескеруі тиіс.

4.2.7 Жабық спорт залдары үй-жайдың мақсатқа сәйкес оңтайлы көлемдік-жоспарлық шешімін алуды және олардың негізгі топтарының арасында қолайлы қысқа мерзімдік байланысты қамтамасыз етуді ескере отырып жобалануы тиіс.

4.2.8 Жабық спорт залдарының конструкциялары болашақтағы өзгерістермен және толықтырулармен қамтамасыз етілуі, оның ішінде аймаққа орналастыру, аумақты кеңейту және т. б. ескерілуі тиіс.

4.2.9 Жабық спорт залдары үй-жайдағы қажетті температураны, ылғалдылықты және ауаның өту жылдамдығын, сондай-ақ қоршау конструкцияларының жылуға төзімділігіне және еден бетінің жылу сіңіргіштігіне қойылатын талаптарды ескере отырып жобалануы тиіс.

4.2.10 Сумен жабдықтау жүйесі және ішкі су құбырының жүйелері судың талап етілген көлемде үздіксіз берілуін қамтамасыз етуі, судың ағуы мен ластануға жол бермеуі тиіс.

4.2.11 Спорт залдар үй-жайын жасанды жарықтандыру және табиғи инсоляция жаттығу процесі үшін жағдай жасауы және адам денсаулығына залал келтіретін қауіпті болдырмауы тиіс.

4.2.12 Жабық спорт залдарын салғанда және пайдаланғанда оның қызмет ету мерзімінің ішінде оған қоршаған ортаның кері әсері болмауы тиіс.

4.2.13 Жабық спорт залдарында және оның аумағында спортшылар мен келушілер, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі адамдар жүретін жолдар жайлы және қауіпсіз болуы керек, онда баспалдақтар мен ойықтардың, еңіс беттердің болуы, биіктіктің және төмен орналасқан элементтердің әртүрлілігі, сондай-ақ көлік қозғалысы ескерілуі тиіс.

4.2.14 Жабық спорт залдары энергия ресурстарын үнемдеу мен жылу сақтау режимінде жұмыс істеуі тиіс.

4.2.15 Жабық спорт залдарында ғимараттың қызмет етуінің есептелген мерзіміне, құрылыс конструкцияларын қайта пайдалану мен өңдеуге сәйкес табиғи ресурстарды тиімді пайдалану қамтамасыз етілуі тиіс.

*4.2.16 Жабық спорт залдарын жобалау кезеңінде объектінің Қазақстан Республикасының террористік тұрғыдан осал, объектілері тізіміне жататынын анықтау және объектінің терроризмге қарсы қорғаудың тиісті жүйесін жасау үшін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптарға сәйкес шаралар қабылдау қажет (*Толықтырылды – ҚТҮКШК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық*).

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Жалпы ережелер

5.1.1 Жабық спорт залдарын жобалау мен салуды «Ғимараттар мен құрылыстар, құрылыс материалдары мен бұйымдар қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің, «Тұрғын үйді және басқа жайларды, қоғамдық ғимараттарды ұстау мен пайдалануға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережесінің талаптарына және жабық спорт залдарын жобалауға, салуға және пайдалануға қойылатын талаптар белгілейтін басқа да нормативтік-техникалық құжаттарға сәйкес жүзеге асыру керек.

5.1.2 Қолданылу мақсатына қарай жабық спорт залдары мыналарға бөлінуі тиіс:

- а) мамандандырылған немесе әмбебап;
- б) көрермендерге арналған орындары бар немесе жоқ спорт залдары;
- в) спорттық-демонстрациялық;
- г) спорттық-көріністік.

Залдың қолданылу мақсаты спорт түрі мен пайдалану сипатына байланысты анықталады.

5.1.3 Дене шынықтыру-сауықтыру сабақтарына арналған залдарды мамандандырылған және де әмбебап залдар ретінде жобалау керек. Мамандандырылған залдарда стационарлық, ал әмбебап залдарда – ауыспалы жабдықтар орнатылады.

5.1.4 Хоккей ойнау және конькиймен мәнерлеп сырғанау үшін кезекпе-кезек қолдануға болатын төмендегідей әмбебап мұз айдындарын жобалау мақсатқа сай болып табылады.

5.1.5 Эстраданы спорттық-көріністік мұз айдыны алаңында орналастыру кезінде көрермендерге арналған стационарлық орындардың максималды пайдаланылу мүмкіндігі ескерілу керек.

5.1.6 Көріністік және қоғамдық іс-шараларды өткізу үшін жиналмалы-бөлшектенетін эстрада құрылғысы алдын ала қарастырылуға тиіс.

5.1.7 Жабық спорт залдары үй-жайларының табиғи және жасанды жарықтандырылуы ҚР ҚН 2.04-01 талаптарына сай болу керек.

5.1.8 Жабық спорт залдарын жобалау кезінде инженерлік ізденістерді жүргізу барысында ҚР ҚН 1.02-02 талаптарының орындалуын қамтамасыз ету керек.

5.1.9 Жабық спорт залдарын жобалаған кезде ҚР ҚН 1.02-02 және сейсмикалық аудандарда жобалауға және салуға талаптар белгілейтін бақа да қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарын орындау міндетті.

5.2 Ғимараттың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Негіздер мен іргетастар ҚР ҚН 5.01-02 талаптарына сәйкес жобалануы тиіс.

5.2.2 Негіздер мен іргетастарды жобалау кезінде құрылыстың жергілікті жағдайларын, сондай-ақ ұқсас инженерлік-геологиялық және гидрогеологиялық

ҚР ҚН 3.02-18-2013*

жағдайларда құрылысты жобалау, салу және пайдаланудың жинақталған тәжірибесін ескеру қажет. Негіздерді тиісті инженерлік-геологиялық негіздеуі жоқ немесе жеткіліксіз болған жағдайда жобалауға рұқсат етілмейді.

5.2.3 Жабық спорт құрылысы орналасатын аумақтың су басуына және су астында қалуына жол бермеу үшін тиісті инженерлік қорғауды әзірлеу мақсатында осы жағымсыз құбылыстың туындауына себеп болатын табиғи жағдайларды ҚР ҚН 2.03-02 талаптарына сәйкес бағалау қажет.

5.2.4 Қож топырақтан салынған негіздерді жобалау кезінде мұндай топырақтардың ылғалдық жоғарылаған кезде ісінетіндігін – көлемінің үлкейетіндігін, ал кепкен кезде – отыратындығын ескеру керек.

5.2.5 Іргетастарды тікелей әлсіз минералды сапропельді және лайлы беттерге тіреуге рұқсат етілмейді.

5.2.6 Бірегей ғимараттар мен құрылыстардың болат конструкцияларын ерекше жағдайларда (сейсмикалық әсерлі жерлерде) пайдаланылатын конструкциялардың арнайы түрлерін (алдын ала кернелген, кеңістік, аспалы) жобалаған кезде осы конструкциялардың жұмыс ерекшеліктерін көрсететін, тиісті нормативтік құжаттарда қарастырылған қосымша талаптар сақталуға тиіс.

5.2.7 Кешеннің барлық элементтері ең төменгі техникалық қызмет көрсетудің талаптарына сәйкес болуы керек. Сонымен қатар қажет жағдайда барлық жұмыстарды жедел жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз ету қажет.

5.2.8 Темірбетон және болат конструкциялары, олардың есептелуі қауіпсіздік, пайдалануға жарамдылық және төзімділік талаптарын қанағаттандыруы, сондай-ақ нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.2.9 Жабық спорт құрылыстарын салу бойынша жұмыстарды жұмыс өндірісінің бекітілген жобасы бойынша орындау керек, онда жалпы талаптармен қатар мыналар қарастырылуы тиіс:

- а) конструкцияларды орнату реттілігі;
- б) орнатудың талап етілетін дәлдігін қамтамасыз ететін іс-шаралар;
- в) конструкциялар кеңістігінің оларды ірі құрастыру және жобаланған күйіне орнату барысында өзгермейтіндігі;
- г) салу барысында конструкциялардың және құрылыс бөліктерінің тұрақтылығы;
- д) конструкциялардың ірілену дәрежесі және еңбек қауіпсіздігі.

5.2.10 Жабық спорт залдарының ғимараттарын жобалаған кезде, элементтер мен конструкциялардың техникалық жағдайын, әртүрлі жүктемелер мен ықпалдар кезінде олардың деформацияға ұшырауын қадағалайтын күш түсетін конструкциялардың мониторингін орындау мүмкіндігін қарастыру керек.

5.2.11 Конструкциялар, өнімдер және материалдар нормативтік құжаттар талаптарына жауап беруі тиіс, олар бойынша аталған өнімдерді шығарады.

5.2.12 Көтергіш және қоршайтын конструкцияларға, сондай-ақ спорт залдарының едендеріне спорт жабдықтарының бекітілу мүмкіндігі және олардан жүктемелердің түсу мүмкіндігі ескерілу керек.

5.2.13 Футбол мен жеңіл атлетикаға арналған залдардағы едендер мен олардың астындағы негіздер конструкцияларының, сондай-ақ мұз айдындары залдары астындағы

салқындататын плита конструкцияларының беріктігін есептеу кезінде екі осьтік жүк автомобилінің өтуінен түсетін уақытша қосымша жүктемені ескеру қажет.

5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша талаптар

5.3.1 Жабық спорт залдарының өрт қауіпсіздігі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар», «Ғимараттарды, үй-жайларды және құрылыстарды автоматты түрде өрт сөндіру және автоматты өрт дабылымен, өрт кезінде адамдарға хабарлау және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар» Техникалық регламенттерінің, осы құрылыс нормасының және Қазақстан Республикасының аумағындағы қолданыстағы басқа да өрт қауіпсіздігі саласының нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес болу керек.

5.3.2 Автоматты сумен өрт сөндіру құрылғысын орнату кезінде ҚР ҚН 2.02-02 талаптарын басшылыққа алу қажет.

5.3.3 Жабық спорт залдарының вестибюль мен санитарлық тораптан басқа үй-жайлары сәйкес автоматты өрт дабылымен жабдықталуға тиіс.

5.3.4 Жабық спорт залдарындағы өрт туралы хабарлау жүйесі орталықтандырылған және ҚР ҚН 2.02-02 талаптарына сәйкес болу керек.

5.3.5 Өрт туралы барлық ғимаратқа хабарлауды үй-жайдағы өрт постысынан қарастыру керек.

5.3.6 Көрермендерге арналған орындар бар спорт корпустарының отқа төзімділік деңгейін көрермендерге арналған стационарлық және уақытша орындардың жиынтық көлемімен қабылдау керек.

5.4 Ғимаратты пайдалану барысында адамдардың денсаулығын сақтауды қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.4.1 Жер теліміне қойылатын талаптар

5.4.1.1 Жабық спорт залдарын қала ортасында орналастыруды, оларды салуға жер телімдерін таңдауды және жабық спорт залдарының аумағын белгілеуді ҚР ҚН 3.01-01 және қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес орындау керек.

5.4.1.2 Жер телімінің ауданы қалақұрылысының жағдайын, ерекшелігін, сондай-ақ функционалдық құрамын ескеру арқылы анықталады.

5.4.1.3 Жабық спорт залдарын өнеркәсіптік кәсіпорындар мен тұрғын үй-тұрмыстық объектілердің ық жағынан (желдің бағытын ескере отырып) жобалау қажет.

5.4.1.4 Жер телімінің өлшемдері және оған ғимаратты орналастыру қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес анықталады.

5.4.1.5 Спорт объектілері мен кешендерге келушілердің барлық аумақты еркін көру бағдарын және көшіруді қамтамасыз ету үшін ағаш көшеттерін аллея және шоғырлық топтар түрінде отырғызу керек.

5.4.1.6 Спорт құрылыстарына көліктердің кедергісіз жетуі үшін қолайлы кірме жолдары қарастырылуға тиіс.

Ғимараттар мен құрылыстар арасындағы өртке қарсы аралықтарда автокөлік тұрақтарын орналастыруға тыйым салынады.

5.4.1.7 Жабық спорт залдарын жобалау кезінде олардың астыңғы жерүсті және жерасты ярустарына қызметкерлер мен келушілерге арналған автотұрақ орналастыруға жол беріледі.

5.4.2 Көлемдік-жоспарлық шешімдер

5.4.2.1 Спорт залдары

5.4.2.1.1 Жабық спорт залдарын және үй-жайларды дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық мақсаттағы ғимараттарда, бос уақытты өткізу орталықтарында орналастыруға болады, сондай-ақ ола ғимаратқа басқа мақсаттарда жалғастыра немесе кіріктіре салынуы мүмкін.

5.4.2.1.2 Бокстан, күрестен және ауыр атлетикадан оқу-жаттығу сабақтарын өткізуге арналған залдарды көпзалды спорт корпустарының немесе басқа қоғамдық ғимараттардың (клубтардың, мәдениет үйлерінің және т. б.) құрамында жобалауға рұқсат етіледі.

5.4.2.1.3 Дене шынықтыру-сауықтыру және жаттықтыру сабақтарымен қатар әмбебап залдар спорт ойындары бойынша жергілікті жарыстарды, көпшілікке арналған іс-шараларды өткізу, билер үшін пайдаланылады. Залдағы көрермен орындарын стационарлы емес түрде, балкондарда және көрермен галереяларында жобалауға рұқсат беріледі.

5.4.2.1.4 Комментатор бөлмелері шудың сыртқы көздерінің әсері болмайтындай орналастырылуы тиіс.

5.4.2.1.5 Оқу-жаттығу сабақтары өтетін залдарда стационарлық және ауыстырылатын қосалқы қондырғылардың белгілі жиыны орналастырылуы тиіс.

5.4.2.1.6 Техникалық үй-жайлардың құрамы мен көлемі қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес есеп бойынша қабылданады.

5.4.2.1.7 Топтық аэробика сабақтары және спорт ойындары (немесе оның элементтері) үшін кезекті режимде пайдаланылатын көп функционалды фитнес-орталықтар залдарының габариттері залда өткізілетін сабақтарды ескере отырып, жобалау тапсырмасына сәйкес жобаланады.

5.4.2.1.8 Дене шынықтыру-сауықтыру шаралары үшін барлық негізгі үй-жайларда тікелей табиғи жарықтандыру қарастырылады.

5.4.2.1.9 Спорттық доп ойындарына арналған залдардың терезелері мен жарық беретін құралдарына қорғау құрылғылары орнатылады.

Спорт ойындарына арналған зал есіктерінің жақтаулары зал қабырғасымен бірдей орындалады.

5.4.2.1.10 Спорт залдары, жабық мұз айдыны залдары, сондай-ақ хореографиялық сыныптар терезе жақтауларының конструкциясы және сөрелері шыныны сұрту және

фрамуга, желкөз және басқа да құрылғы арқылы желдету мүмкіндігімен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.4.2.1.11 Қабырға бетінде дөңестер мен ойықтар болмауы керек.

5.4.2.1.12 Спорт залдарының қабырғалары мен төбелерінің материалы және сырының құрамы ылғалды жинауға мүмкіндік беруге, ал спорт ойындарына арналған залдардың қабырғалары мен төбесі соққыға шыдамды болуға тиіс.

5.4.2.1.13 Залдың төбесі орташа жиіліктер реверберациясының уақыты ең жоғарғы дыбыссіңіретін материалдан әрленуі керек.

5.4.2.1.14 Жабдықтарды бекітуге арналған залдар едендеріне ойып орнатылатын бітеу бөлшектері еден бетімен бірдей деңгейде орнатылады.

5.4.2.1.15 Ауыр заттармен жаттығуға арналған тақтай тұғырлар үй-жайдың еденімен байланысқан болмау керек және олар бөлек іргетаста орнатылуға тиіс.

5.4.2.1.16 Жүгіруде көбінесе барлық дистанциялар үшін ортақ мәре сызығы жасалады және тік кесіндінің бұрылыспен байланысатын жерінде орналастырылады.

5.4.2.2 Мұз айдындары

5.4.2.2.1 Жасанды мұзы бар мұз айдындарының құрылыстары оқу-жаттығу (коммерциялық көрерменге арналған орындары жоқ) және жарыстар мен көріністік іс-шараларды өткізуге арналған демонстрациялық болып бөлінуі тиіс.

5.4.2.2.2 Әмбебап спорт құрылыстарын қысқы емес спорт түрлері үшін да пайдалануға болады.

5.4.2.2.3 Конькимен жылдам жүгіруге арналған жабық құрылыстар өлшемдері мен құрамының жергілікті немесе орталық дене шынықтыруды басқару органдарымен келісіп төмендетілуі нақты объектілерді жобалау немесе қалпына келтіру тапсырмасында көрсетіледі.

5.4.2.2.4 Конькимен жылдам сырғанауға арналған жабық құрылыстар көлемі мен элементтер құрамын спорт түрі бойынша ережеге сәйкес төмендетуге болады.

5.4.2.2.5 Әмбебап мұз айдындарын жобалау кезінде әрбір құрылыс типі үшін спорт түрлері бойынша функционалдық мақсатына және пайдалану сипатына қарай үй-жайлар құрамы есептелуге тиіс.

5.4.2.2.6 Мұз айдынының үй-жайы бағынбайтын ауаның өтетін жерлер (есіктер және т. б.) және құрылыс конструкцияларының байланысқан жерлері арқылы енуіне жол бермеу үшін саңылаусыз болу керек.

5.4.2.2.7 Мұз бетіне қол жеткізетін барлық есіктер алаңшадан сыртқа қарай ашылу керек.

5.4.2.3 Қосалқы үй-жайлар

5.4.2.3.1 Спорттық-демонстрациялық және спорттық-көріністік залдар мен мұз айдындары ғимараттарындағы вестибюльдер және қатысушылар (жарысушылар) мен көрермендерге арналған гардеробтар бір бірінен бөлек орналастырылу керек.

ҚР ҚН 3.02-18-2013*

5.4.2.3.2 Киім ілетін бөлмені жобалаған кезде оларды вестиббльмен біріктіруге болады.

5.4.2.3.3 Фойені вестибюльмен қатар жобалауға болады, бірнеше трибуна болған кезде, фойені әрбір трибунаға қарастырған орынды.

5.4.2.3.4 Көрермендерге арналған орындар бар жабық мұз айдынын пайдаланған кезде, вестибюль алаңында немесе онымен аралас алаңда жаппай сырғанауды өткізу үшін жалға беретін конький бәтәңкелерін беруге, кептіруге және сақтауға арналған жай, коньки жөндеуге арналған шеберхана, киініп-шешінетін бөлмелер үшін қосымша үй-жайлар қарастыру керек.

Вестибюльден сырғанаушыларға шашырап орналасқан, мұзға шығатын жер қарастырылуы тиіс.

5.4.2.3.5 Хоккейшілердің спорт киімдері мен аяқ-киімдерін кептіруге арналған үй-жайларды мұзы жасанды жабық мұз айдындарының ғимараттарында міндетті қарастыру керек.

5.4.2.3.6 Сабаққа қатысушылар үшін киім ауыстыруға арналған үй-жайға тікелей қатысты душ және санитарлық тораптар қарастырылуы қажет.

5.4.2.3.7 Жалпы білім беретін мектептер мен интернаттардың спорт залдарын жобалаған кезде, әрбір қабатқа ұлдар мен қыздарға арналған кабиналармен жабдықталған санитарлық тораптарды орналастыру қажет.

5.4.2.3.8 Касса кабиналарының саны объектінің сыйымдылығына байланысты қарастырылуы керек.

5.4.2.3.9 Кафелерді, асханаларды және басқа да қоғамдық тамақтандыру аймақтарын жобалау кезінде азық-түлік тасымалдау барысында автокөліктерге арналған ыңғайлы кірме жолдары бар, азық-түлік сақтауға арналған үй-жайлар қарастырылуға тиіс.

5.4.2.3.10 Спорт залдары мен жабық мұз айдынына дыбыс аппаратын барлық алаң тікелей көрінетіндей орналастырады.

5.4.2.3.11 Тұрмыстық, шаруашылық, өндірістік, қоймалық және баспасөз орталығы үй-жайларының құрамы, олардың өзара байланысы мен алаңы спорт залдарының сыйымдылығымен анықталады.

5.4.2.3.12 Оқу сыныптарын (әдістемелік бөлмелерді) жобалаған кезде, олардың саны мен алаңы соған ұқсас үй-жайларға қойылатын талаптарды ескеру арқылы анықталуы керек.

5.4.2.3.13 Жабық спорт залдарында тасымалданатын спорт жабдықтары мен шаруашылық құрал-саймандарды сақтауға арналған үй-жайлар қарастырылу керек.

5.4.2.3.14 Нұсқаушылар мен жаттықтырушылар бөлмелерін ерлер мен әйелдер үшін бөлек қарастыру керек.

5.4.2.3.15 Үй-жайда (аймақта) допинг-бақылаудың болуы, олардың өзара байланысы, құрамы мен ауданы спорт объектісінің типі мен мақсатына байланысты анықталады.

5.4.2.3.16 Хатшылық, басып шығару және көшіру техникасының үй-жайлары бір-бірімен және аренамен ыңғайлы байланыстырылу керек.

5.4.2.3.17 Медициналық-қалпына келтіру орталықтарының үй-жайларын осыған ұқсас емдеу-профилактикалық мекемелер үй-жайларына қойылатын талаптарға сәйкес

жобалау керек. Сонымен қатар медициналық-қалпына келтіру орталығының құрамында массаждық үй-жайлары және құрғақ булы моншалар қарастырылады.

5.4.2.3.18 Жабық спорт залдарының жер төле қабаттарында, сондай-ақ сергу, жаттығу, гимнастикалық залдардың және көрермендер мінбелерінің астына сауна орналастыруға тыйым салынады.

5.4.2.3.19 Үй-жайға мұздатқыш станцияларды, мұздатқыш машиналарды орнату мен мұздатқыш агентті таңдау ҚР ҚН 4.02-01 талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

5.4.2.3.20 Мұз алаңдарында қызмет көрсету үшін қажетті қондырғыларды орналастыратын жай қарастырылуы керек.

5.4.2.3.21 Мұздатқыш қондырғылар мен оның қуатын әрбір мұз айдыны үшін жеке таңдау керек.

5.4.3 Пайдалану кезінде қауіпсіздікке қойылатын талаптар

5.4.3.1 Спорт залдарын жобалау кезінде қауіпсіздік талаптары, сондай-ақ объектіге келушілерді және оның қызметкерлерін шұғыл эвакуациялау мүмкіндігі міндетті түрде ескерілу керек.

5.4.3.2 Ғимарат қажетті дәрі-дәрмектермен және таңу материалдарымен қамтамасыз етілген алғашқы медициналық көмек көрсететін медициналық пунктпен жабдықталу керек.

Медициналық пункттердің орналасу жерлері анық сілтеуіштермен белгілену керек.

*5.4.3.3 Спорт залдары ғимараттарында терроризмге қарсы қорғау және пайдалану кезіндегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында жүйе мен құралдарды қорғау дабыл жүйесімен, кіруді бақылау жүйесімен, ескерту жүйесі мен құралдарымен, теледидарлық бейнебақылау жүйелерімен жабдықтау қажеттілігі Қазақстан Республикасы Үкіметтің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысымен белгіленген талаптарға сәйкес анықталады (*Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 15.11.2018 ж. №235-НҚ бұйрық*).

5.4.3.4 Бейнебақылау камералары жазбаларын сақтауға арналған үй-жайлар, сондай-ақ нақты уақытта мониторинг жүргізуге арналған үй-жайлар қарастырылуға тиіс.

5.4.3.5 Міндетті сәйкестігін растауға жататын спорт жабдықтары, жарақтары және құрал-саймандарының сәйкестік сертификаты болуы керек.

Міндетті сәйкестігін растауға жатпайтын спорт жабдықтарының, жарақтарының және құрал-саймандарының олардың жарамдылығын және қолдану қауіпсіздігін растайтын өндіруші құжаты бар болуға тиіс.

5.4.3.6 Спорт залы жер телімінде төтенше жағдайлар туындаған жағдайда адамдардың жиналуына арналған орын қарастырылуға және белгіленуге тиіс.

5.4.3.7 Апат туындаған жағдайда адамдардың тез эвакуациялануын және бытырап орналастырылуын қамтамасыз ететін маршруттар қарастырылу керек.

5.4.3.8 Жергілікті радиохабарлау жүйесі апаттық жағдайлар пайда болған жағдайда, хабарлама жіберу үшін қолданылуға тиіс.

5.4.3.9 Эвакуациялау жолдарында қажетті жарықтандыру деңгейін қамтамасыз ету керек.

5.5 Инженерлік жүйелер мен қондырғылар

5.5.1 Жабық спорт залдары ҚР ҚН 4.02-01, ҚР ҚН 4.01-01 және қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес жылыту, желдету, ауа баптау, сукұбыры және канализация жүйелерімен жабдықталуы тиіс.

5.5.2 Спорт залдары мен жабық мұз айдындар ғимараттары елді мекеннің сыртқы желілеріне немесе өз суқабылдағыш торабына қосылған шаруашылық-ауыз су және өртке қарсы су құбырларымен, канализация жүйелерімен жабдықталады.

5.5.3 Шаруашылық-тұрмыстық және технологиялық қажеттіліктерді қамтамасыз ету үшін ыстық сумен қамтамасыз ету қарастырылу керек.

5.5.4 Ыстық суды жүргізуді барлық үй-жайларда қарастыру керек.

5.5.5 Барлық үй-жайларда және жабық спорт залдарының жер телімдерінде жасанды жарықтандыруды қарастыру керек.

5.5.6 Спорт залдарын электрмен жабдықтауды ҚР ҚН 4.04-07 талаптарын және Электр құрылғыларын орнату ережелерін ескере отырып қарастыру қажет.

5.5.7 Волейбол, футбол, баскетбол залдарының жасанды жарық көздерін арнайы қуыстарға орнату қажет.

5.5.8 ҚР ҚН 2.04-01 талаптарына сәйкес спорт залдары, жасанды мұзы бар мұз айдындар залдары және хореографиялық залдар тікелей табиғи жарықпен қамтамасыз етілуі керек.

5.5.9 Орналасқан ауданына қарамастан, жасанды мұздан салынған мұз айдыны залдарындағы бір жақтан бүйірлік жарықтандырудың жарық саңылауының бағдары солтүстік жақта болуы керек.

5.5.10 Жарықтандыру, оған қоса эвакуациялық жарықтандыру режимдері ҚР ҚН 2.04-01 көрсетілген жарықтандыру нормаларына сәйкес қамтамасыз етілуге тиіс.

5.5.11 Табиғи жарықтандырусыз заттарды сақтау, санитарлық тораптар, душ бөлмелері жайларын жобалауға жол беріледі.

5.5.12 Мұз айдындарын жобалаған кезде, телевизиялық сигналдарды беруді жүзеге асыратын құрылғыларды жобалауға жол беріледі.

5.5.13 Спорт және көркем гимнастикаға арналған залдар сабаққа қатысушыларға дыбыстық ақпарат жеткізу және музыка жүйелерімен жабдықтау керек.

5.5.14 Жабық спорт залдарында телефон желілері мен интернет орнатуды қарастыру керек.

5.5.15 Спорт залдарындағы қыздыру құралдары қабырғаның жазықтығынан шықпау керек немесе жылыту-желдету жүйелерінің функционалдық қасиеттерін төмендететін қалқандармен жабылмауға тиіс.

5.5.16 Жылыту жүйесін жобалау кезінде төмендегілерді қамтамасыз ету керек:

- жекелеген үй-жайларда сыртқы ауа температурасының кез-келген ауытқуларында қажетті біркелкі температураны ұстау;

- ауа ортасының қажетті сапасын өзгертпеу.

5.5.17 Жабық спорт залдары мен құрылыстар қажетті температуралық режиммен қамтамасыз ететін жылумен қамтамасыз етілуі керек.

5.5.18 Ауа температурасын жұмыс істемейтін уақытта төмендетуге болатын үй-жайларда ауамен жылыту жүйесі қолданылуы мүмкін.

5.5.19 Қосымша ауа алмастыруды қажет ететін залдар мен үй-жайларда жеке тартқыш және сорғыш желдеткіш жүйелері қарастырылады.

5.2.20 Машина және аппарат бөлімшелерінің желдету жүйелері басқа үй-жайлардың желдету жүйелерінен оқшаулану керек.

5.5.21 Құрғақ бу үй-жайынан соратын ауа арналарын бөлек орналастырып, тікелей сыртқа шығару қажет.

5.5.22 Найзағайдан қорғайтын құрылғыны орнату қажеттілігін қолданыстағы нормативтік құжаттарды ескере отырып орындау керек.

5.6 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділік

5.6.1 Сәулет-жоспарлау шешімдері ҚР ҚН 3.06-01 сәйкес мүгедектердің және басқа да халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарының қажеттіліктерін ескере отырып, толық тіршілік ету ортасын құрудың барлық талаптарына сай болуға тиіс.

5.6.2 Мінбелерде арба-коляскамен жүретін мүгедектерге арналған орындар, баспасөз өкілдеріне арналған орындар және қазылар ложесы міндетті түрде қарастырылуға тиіс.

5.6.3 Спорт объектілері мен кешендері аумақтарының жоспарлау шешімі, жабдықталуы және абаттандырылуы барлық мүмкіндігі шектеулі келушілер топтарының, оған қоса арба-кресломен қозғалатын келушілердің қауіпсіз және кедергісіз өтуін және барлық құрылыстар мен спорт алаңдарына қолжетімділігін қамтамасыз ету керек.

5.6.4 Мүгедектер мен мүмкіндігі шектеулі көрермендердің, спорттық және басқа да ойын-сауық іс-шаралар қатысушыларының есептік саны спорт кешенінің немесе құрылысының типіне, мүмкіндігі шектеулі халық топтарының кедергісіз келуі үшін жабдықталу дәрежесіне қарай олардың саны туралы статистикалық мәліметтерге сәйкес анықталады.

5.6.5 Жаппай келетін объектілерге негізгі жаяу жүретін жолдарды, сондай-ақ бұқаралық шараларға келушілерді көшіру жолдарын ұйымдастырған кезде, мүгедектердің және мүмкіндігі шектеулі басқа да келушілер топтарының келуі мен дем алуына арналған арнайы жолақтар мен алаң учаскелерін бөлу керек.

5.6.6 Залдарда типтік жабдықтар мен құрал-саймандар жиынына қосымша мүгедектердің сабақтарына арналған жабдықтардың болуын ескеру керек.

5.6.7 Келесі үй-жайларда қолжетімді киім ауыстыру бөлмелері бар болу керек: алғашқы медициналық көмек көрсетуге арналған медициналық пункттер/үй-жайлар, жаттықтырушыларға, қазыларға, ресми адамдарға арналған бөлмелер. Бұл үй-жайларда екі жыныс өкілдеріне де арналған және дәретханамен жабдықталған бірден-бір қолжетімді әмбебап киім ауыстыру бөлмесін орналастыруға жол беріледі.

5.6.8 Спорт объектілері мен кешендеріндегі қоғамдық дәретханалар келушілер, оған қоса арба-кресломен қозғалатын мүгедектер оңай және кедергісіз жете алатын аумақтарда орналасу керек.

Арнайы жабдықталған санитарлық-гигиеналық үй-жайларын ҚР ҚН 3.06-01 талаптарына сәйкес қарастырылуы қажет.

5.7 Қоршаған ортаны қорғау

5.7.1 Жабық спорт залдары мен құрылыстарын жобалау кезінде қоршаған ортаны қорғау мақсатында Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексін ескеру қажет.

5.7.2 Жобаланып жатқан спорт объектісі қоршаған ортаны үйлесіммен толықтыру керек. Жобаны құру жұмыстарын іргелес аумақ ландшафтысының ерекшеліктерін талдағаннан кейін жүргізу қажет.

5.7.3 Жабық спорт залдарының жер телімін және аумағын жобалау және ұйымдастыру кезінде қоршаған ортаға, микроклиматқа кез-келген кері әсерді барынша азайту, энергия мен ресурстарды тиімді пайдалана отырып, ландшафт пен биологиялық алуан түрліліктің дұрыс пайдаланылуын қамтамасыз ету қажет.

5.7.4 Құрылыс жанындағы атмосфералық ауа құрамындағы зиянды заттардың мөлшері санитарлық нормалармен және қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарымен белгіленген шекті рұқсат етілген концентрацияларға сәйкес болу керек.

5.7.5 Механизацияланған құрылыс-монтаждау жұмыстарының барысында пайда болатын шуыл ортасының деңгейін барынша азайту қажет.

5.7.6 Техникалық кезенді жүргізу кезінде рекультивациялық қабатты құру және құрылымын жақсарту жұмыстарын орындау керек.

5.7.7 Қажет болған жағдайда, ғимараттың аумағын құнарлы топырақ түрлерінің біркелкі қабаттарымен жабу қажет.

5.7.8 Қалдықтарды қоршаған ортаға зиян келтірмей пайдаға асырудың және шығарудың тиімді жүйесін ұйымдастыру керек.

5.7.9 Жабық спорт залдарының ғимараттары мен құрылыстарын жобалаған, салған, реконструкциялаған кезде, қоршаған және табиғи ортаны қорғау мен қалпына келтіру, табиғи ресурстарды жаңғырту және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар қарастырылуы тиіс.

5.7.10 Ғимараттарды жобалау және салу кезінде құрылыс жүргізу жер телімінің радон қауіптілік дәрежесін, техногендік радиоактивті ластануын және құрылыс конструкцияларының радиоактивтілігін ескеру қажет. Сонымен қатар радиациялық қауіпсіздік талаптарын қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес орындау керек.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

6.1 Энергияны тұтынуды азайту бойынша талаптар

6.1.1 Жабық спорт залдарын жобалау кезінде энергия тұтыну қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес орындалу керек. Оның талаптары энергетикалық ресурстардың ұтымды пайдаланылуын көздейді.

6.1.2 Жабық спорт залдарын жобалаған кезде энергия тұтынудың оңтайлы деңгейін және қолда бар ресурстардың тиімді шығынын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін энергия үнемдейтін заманауи технологияларды пайдалану қажет. Энергия тұтынуды бағалау жобалау кезеңінде жүргізілуі тиіс.

6.1.3 Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормаларға сәйкес объектінің энергия тиімділігін арттыру шешімдерін және шаралар кешенін алдын-ала қарастыру керек.

6.1.4 Ғимараттардың энергетикалық тиімділігін жетілдіру кезінде климаттық және жергілікті жағдайлар, сонымен қатар үй-жайлар ішіндегі жағдайлар назарға алынып, экономикалық тиімділік ескерілуге тиіс. Бұл іс-шаралар ғимараттардың басқа техникалық талаптарына, сондай-ақ олардың қолжетімділігіне, қауіпсіздігіне және мақсатты қолданылуына әсер етпеуі тиіс.

6.1.5 Ғимарат жылу энергиясын, суық және ыстық суды, электр энергиясын есептеу құралдарымен, сондай-ақ көпшілік пайдаланатын орындарда адам жоқ болған кезде жарықтың сөндірілуін қамтамасыз ететін құралдармен жабдықталу керек.

6.1.6 Ғимаратты техникалық, экономикалық және функционалдық жағынан мақсатқа сай және озық энергия сақтау технологияларының қолдауымен жұмыс істейтін жылыту, ыстық сумен қамту, ауа баптау жүйелерімен қамтамасыз етілуі керек.

6.1.7 Инженерлік жүйелердің ауамен қамту жүйелерін автоматты немесе қолмен реттеу құралдары болу керек.

6.1.8 Жобалау кезінде ғимараттың төрт тарап бойынша дұрыс бағытталуын алдын ала қарастыру керек.

6.1.9 Жылудың тиімді қолданылуын қамтамасыз ету үшін ғимараттың қоршау конструкциялары энергия сақтайтын материалдардан жасалуы керек.

6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.2.1 Жабық спорт залдарын жобалаған кезде табиғи ресурстарды тиімді пайдалану үшін Қазақстан Республикасының табиғатты пайдалану саласындағы нормативтік құжаттар талаптарының орындалуын қамтамасыз ету керек.

6.2.2 Ғимараттың элементтері жөндеуге жарамды және оңай ауыстырылатын болуы тиіс.

6.2.3 Жобалау кезінде су ресурстарын тиімді пайдалану жөніндегі шараларды ескеру қажет.

6.2.4 Құрылыс қалдықтары шығарылу көлемі барынша азайтылуға тиіс.

6.2.5 Топырақ эрозиясына және үстінде орналасқан құрылыстардың жанындағы немесе ішіндегі тұрып қалған сулардың жиналуына жол бермеу үшін барлық жер телімдері тегістелуі керек.

6.2.6 Ландшафттарды жоспарлаған кезде климаттық жағдайлар, топырақтың типі, жауын-шашын мөлшері, желдің бағыты, өсімдіктердің бапталуы, келушілер мен қызметкерлер тіршілігінің қауіпсіздігі ескерілуі тиіс. Ғимараттардың ағаш бұтақтарының бүлінуіне жол бермеу үшін биік ағаштарды ғимаратқа тым жақын отырғызбаған жөн.

ӘОЖ 725.85

МСЖ 91.040.10

Түйінді сөздер: жұмыс құжаттамасы, спорт залдары, жасанды мұз айдындары, көрермендерге арналған орындар, қосалқы үй-жайлар.

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ.....	3
4.1 Цель нормативных требований.....	3
4.2 Функциональные требования.....	3
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ.....	5
5.1 Общие положения.....	5
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий.....	6
5.3 Требования по пожарной безопасности.....	7
5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации зданий.....	7
5.4.1 Требования к участку.....	7
5.4.2 Объемно-планировочные решения.....	8
5.4.2.1 Спортивные залы.....	8
5.4.2.2 Ледовые катки.....	9
5.4.2.3 Вспомогательные помещения.....	10
5.4.3 Требования к безопасности при эксплуатации.....	11
5.5 Инженерные системы и оборудование.....	12
5.6 Доступность для маломобильных групп населения.....	13
5.7 Охрана окружающей среды.....	14
6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ.....	15
6.1 Требования по сокращению энергопотребления.....	15
6.2 Рациональное использование природных ресурсов.....	15

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий документ разработан в рамках реформы нормативной базы строительной сферы Республики Казахстан в соответствии с параметрическим методом нормирования, ориентированного на интеграцию строительной отрасли в региональную и мировую социально-экономическую системы.

Строительные нормы содержат:

- цель нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

Настоящие СН РК «Закрытые спортивные залы» являются одним из нормативных документов, входящих в доказательную базу технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», и направлены на устранение технических барьеров в области строительства.

Данные строительные нормы выполнены в соответствии с требованиями нормативных документов в строительстве, действующих на территории Республики Казахстан, предназначены для разработки и экспертизы проектируемых и строящихся закрытых спортивных залов на территории Республики Казахстан.

Приемлемые решения и параметры выполнения требований данных строительных норм приведены в СП РК «Закрытые спортивные залы».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ЗАКРЫТЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЗАЛЫ

INDOOR SPORTS HALLS

Дата введения 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают основные требования к участку, объемно-планировочным решениям, составу помещений и инженерному обеспечению закрытых спортивных залов.

1.2 Строительные нормы распространяются на проектирование, строительство, реконструкцию, эксплуатацию закрытых спортивных залов, сооружений и помещений: спортивных игр, общефизической и тренажерной подготовки, тяжелой атлетики, силовой подготовки, борьбы, хореографии и гимнастики, акробатической подготовки, хореографических классов, легкой атлетики и учебно-тренировочных занятий, ледового спорта, медико-восстановительного центра, бытовых, служебных и других вспомогательных помещений.

***2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ**

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Кодекс «Экологический кодекс Республики Казахстан» от 9 января 2007 года.

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года № 1202.

Перечень объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении, утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 28 августа 2013 года № 876.

Требования к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к содержанию и эксплуатации жилых и других помещений, общественных зданий», утвержденные приказом исполняющего обязанности Министра национальной экономики Республики Казахстан от 24 февраля 2015 года № 125.

Издание официальное

СН РК 3.02-18-2013*

Правила устройства электроустановок, утвержденные приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 20 марта 2015 года №230.

Технический регламент «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализации, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре», утвержденный приказом Министра внутренних дел Республики Казахстан от 29 ноября 2016 года № 1111.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный приказом Министра внутренних дел Республики Казахстан от 23 июня 2017 года № 439.

СН РК 1.02-02-2013 Инженерные изыскания для строительства. Сейсмическое микрозонирование. Общие положения.

СН РК 2.02-02-2012 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СН РК 2.03-02-2012 Инженерная защита в зонах затопления и подтопления.

СН РК 2.04-01-2011 Естественное и искусственное освещение.

СН РК 3.01-01-2013 Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп.

СН РК 4.01-01-2011 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СН РК 4.02-01-2011 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

СН РК 4.04-07-2013 Электротехнические устройства.

СН РК 5.01-02-2013 Основания зданий и сооружений.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационному каталогу «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», составляемому ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующему ежемесячно издаваемому информационному бюллетеню-журналу. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НК)

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

*В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НК)*:

3.1 Универсальный спортивный зал (каток): Зал (каток), предназначенный для попеременных занятий и (или) соревнований по различным видам спорта.

3.2 Физкультурно-оздоровительные сооружения: Сооружения, предназначенные для проведения физкультурно-оздоровительных работ и активного отдыха населения.

3.3 Крытые спортивные сооружения: Сооружения, в которых соревнования и учебно-тренировочные занятия проводятся в крытых залах, манежах, бассейнах, дворцах спорта и т.п.

3.4 Вспомогательные помещения: Помещения, предназначенные для обслуживания занимающихся, зрителей, а также необходимые для обеспечения эксплуатации сооружения.

3.5 Основное сооружение: Сооружение, где непосредственно проходят соревнования и учебно-тренировочные занятия. Объемно-планировочные размеры, покрытия, разметка и оборудование основного сооружения должны соответствовать государственным строительным нормам, правилам соревнований соответствующих спортивных федераций и действующему табелю спортивного оборудования и инвентаря спортивных сооружений.

3.6 Учебно-тренировочные сооружения: Сооружения, предназначенные для учебно-тренировочного процесса.

3.7 Спортивное сооружение: Соответственно оборудованное сооружение крытого или открытого типа, обеспечивающее возможность проведения спортивных соревнований, учебно-тренировочного процесса, физкультурно-оздоровительных и спортивно-развлекательных работ по различным видам спорта. Сооружение (помещение), размеры которого соответствуют требованиям строительных норм к спортивным сооружениям.

4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Целью нормативных требований настоящих строительных норм является проектирование и возведение закрытых спортивных залов с учетом защиты жизни и здоровья людей, создания условий для оптимальной реализации оздоровительного, воспитательно-образовательного направления физического воспитания, предоставляющих возможность проведения соревнований на спортивных объектах с использованием высокоэффективных и энергоэкономичных устройств, обеспечивающих санитарно-гигиенические, пожарные и эргономические требования.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 Здания закрытых спортивных залов должны проектироваться и возводиться так, чтобы основание, несущие конструкции и здание в целом выдерживали сочетание предполагаемых нагрузок и воздействий, которые они могут испытывать во время строительства или реконструкции, эксплуатации в течение проектного срока.

4.2.2 Конструктивные, объемно-планировочные и инженерно-технические решения закрытых спортивных залов должны обеспечивать возможность предотвращения или

уменьшения опасности возникновения, распространения пожара и его опасных факторов, в том числе на соседние здания.

4.2.3 Здание закрытых спортивных залов и его внутренняя среда не должны оказывать недопустимое воздействие на человека физических, химических, биологических и иных вредных факторов в течение срока его службы при пребывании в нем людей.

4.2.4 В закрытых спортивных залах должны создаваться необходимые комфортные условия для тренировочного процесса, обеспечивающие защиту жизни и здоровья людей в процессе эксплуатации здания, с учетом благоустройства территории, архитектурно-планировочных решений, санитарно-гигиенических требований.

4.2.5 Закрытые спортивные залы должны удовлетворять функциональным, социальным требованиям и проектироваться с учетом эффективного использования пространства застройки.

4.2.6 При проектировании закрытых спортивных залов внутренняя среда должна учитывать целый ряд совместимых видов спорта и отдыха с целью адаптации в будущем к меняющимся потребностям общества.

4.2.7 Закрытые спортивные залы должны проектироваться с учетом получения оптимальных объемно-планировочных решений помещений и обеспечения удобных кратчайших связей между основными их группами.

4.2.8 Конструкции закрытых спортивных залов должны обеспечивать будущие изменения и дополнения, в том числе учитывать расположение на местности, расширение территории и т.д.

4.2.9 Закрытые спортивные залы должны проектироваться с учетом обеспечения в помещениях необходимой температуры, влажности и скорости движения воздуха, а также соблюдения требований к теплоустойчивости ограждающих конструкций и теплоусвоению поверхности полов.

4.2.10 Системы водоснабжения и внутренние системы водопровода должны обеспечивать возможность в требуемом количестве непрерывной подачи воды, не допускать утечек и загрязнений.

4.2.11 Искусственное освещение и естественная инсоляция помещений спортивных залов должны создавать условия для тренировочного процесса и предотвращения угрозы причинения вреда здоровью человека.

4.2.12 Возведение и эксплуатация закрытых спортивных залов в течение их жизненного цикла не должны оказывать негативное воздействие на окружающую среду.

4.2.13 Пути передвижения спортсменов и посетителей, в том числе с ограниченными возможностями, в здании закрытых спортивных залов и по территории должны быть удобными и безопасными с учетом наличия лестниц, проемов, наклонных поверхностей, разности высот и низкорасположенных элементов, а также движения транспорта.

4.2.14 Закрытые спортивные залы должны функционировать в режиме экономии энергетических ресурсов и сохранения тепла.

4.2.15 В закрытых спортивных залах должно обеспечиваться рациональное использование природных ресурсов в соответствии с расчетным сроком службы здания, вторичным использованием и переработкой строительных конструкций.

*4.2.16 На этапе проектирования закрытых спортивных залов необходимо определить относимость объекта к перечню объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении и принять меры для выстраивания соответствующей системы антитеррористической защиты объекта согласно Требованиям к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденным постановлением Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191 (*Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НК*).

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Общие положения

5.1.1 Проектирование и возведение закрытых спортивных залов следует осуществлять в соответствии с требованиями технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к содержанию и эксплуатации жилых и других помещений, общественных зданий» и других нормативно-технических документов, устанавливающих требования к проектированию, строительству и эксплуатации закрытых спортивных залов.

5.1.2 В зависимости от назначения закрытые спортивные залы должны подразделяться на:

- а) специализированные или универсальные;
- б) с местами для зрителей или без них;
- в) спортивно-демонстрационные;
- г) спортивно-зрелищные.

Назначение зала определяется в зависимости от вида спорта и характера использования.

5.1.3 Залы для физкультурно-оздоровительных занятий следует проектировать как специализированными, так и универсальными. В специализированных залах оборудование стационарное, в универсальных - трансформируемое.

5.1.4 Целесообразно проектировать универсальные катки, которые могут быть попеременно использованы для игры в хоккей и фигурного катания на коньках.

5.1.5 Размещение эстрады на арене спортивно-зрелищного катка производится, исходя из возможности максимального использования стационарных мест для зрителей.

5.1.6 Для проведения зрелищных и общественных мероприятий необходимо предусматривать устройство сборно-разборной эстрады.

5.1.7 Естественное и искусственное освещение помещений закрытых спортивных залов должно соответствовать требованиям СН РК 2.04-01.

5.1.8 При проведении инженерных изысканий для проектирования закрытых спортивных залов следует обеспечить выполнение требований СН РК 1.02-02.

5.1.9 При проектировании закрытых спортивных залов обязательно выполнение СН РК 1.02-02 и других действующих нормативно-технических документов,

устанавливающих требования на проектирование и строительство в сейсмических районах.

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий

5.2.1 Основания и фундаменты должны проектироваться согласно требованиям СН РК 5.01-02.

5.2.2 При проектировании оснований и фундаментов следует учитывать местные условия строительства, а также имеющийся опыт проектирования, строительства и эксплуатации сооружений в аналогичных инженерно-геологических и гидрогеологических условиях. Проектирование оснований без соответствующего инженерно-геологического обоснования или при его недостаточности не допускается.

5.2.3 Для исключения возможности затопления и подтопления территории, на которой будет расположено закрытое спортивное сооружение, необходимо оценить природные условия, способствующие возникновению этого нежелательного явления, согласно требованиям СН РК 2.03-02 с целью разработки соответствующей инженерной защиты.

5.2.4 Основания, сложенные набухающими грунтами, должны проектироваться с учетом того, что при повышении влажности такие грунты набухают - увеличиваются в объеме, а при высыхании - дают усадку.

5.2.5 Опираание фундаментов непосредственно на поверхность слабоминеральных сапропелей и илов не допускается.

5.2.6 При проектировании стальных конструкций уникальных зданий и сооружений, специальных видов конструкций (предварительно напряженных, пространственных, висячих), находящихся в особых условиях эксплуатации (сейсмическое воздействие), следует соблюдать дополнительные требования, отражающие особенности работы этих конструкций, предусмотренные соответствующими нормативными документами.

5.2.7 Все элементы комплекса должны соответствовать требованиям минимального технического обслуживания. Также необходимо обеспечить возможность оперативного проведения всех работ в случае необходимости.

5.2.8 Железобетонные и стальные конструкции, их расчет должны удовлетворять требованиям по безопасности, эксплуатационной пригодности и долговечности, а также соответствовать требованиям нормативных документов.

5.2.9 Работы по возведению закрытых спортивных сооружений следует производить по утвержденному проекту производства работ, в котором наряду с общими требованиями должны быть предусмотрены:

- а) последовательность установки конструкций;
- б) мероприятия, обеспечивающие требуемую точность установки;
- в) пространственную неизменяемость конструкций в процессе их укрупнительной сборки и установки в проектное положение;
- г) устойчивость конструкций и частей сооружения в процессе возведения;
- д) степень укрупнения конструкций и безопасность труда.

5.2.10 При проектировании зданий закрытых спортивных залов следует предусматривать возможность выполнять мониторинг несущих конструкций, отслеживающих техническое состояние элементов и конструкций, их деформации во времени, при различных нагрузках и воздействиях.

5.2.11 Конструкции, изделия и материалы должны отвечать требованиям нормативных документов, по которым выпускается данная продукция.

5.2.12 Ограждающие и несущие конструкции, а также полы спортивных залов должны допускать возможность крепления к ним спортивного оборудования и быть рассчитаны с учетом нагрузок от него.

5.2.13 В залах для футбола и легкой атлетики при расчетах на прочность конструкций полов и оснований под ними, а также в залах катков основания под конструкцией охлаждающей плиты, следует учитывать дополнительную временную нагрузку от проезда двухосного грузового автомобиля.

5.3 Требования по пожарной безопасности

5.3.1 Пожарная безопасность закрытых спортивных залов должна соответствовать требованиям технических регламентов «Общие требования к пожарной безопасности», «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализацией, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре», настоящих строительных норм и других нормативных документов в области пожарной безопасности, действующих на территории Республики Казахстан.

5.3.2 При устройстве автоматического водяного пожаротушения следует руководствоваться требованиями СН РК 2.02-02.

5.3.3 Все помещения закрытых спортивных залов, кроме вестибюля и санузлов, должны быть оборудованы автоматической пожарной сигнализацией.

5.3.4 Система оповещения о пожаре в зданиях закрытых спортивных залов должна быть централизованной и проектироваться в соответствии с требованиями СН РК 2.02-02.

5.3.5 Оповещение о пожаре во всех зданиях следует предусматривать из помещения пожарного поста.

5.3.6 Степень огнестойкости спортивных корпусов с местами для зрителей следует принимать исходя из суммарной вместимости стационарных и временных мест для зрителей.

5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации зданий

5.4.1 Требования к участку

5.4.1.1 Размещение закрытых спортивных залов в городской среде, выбор земельных участков под их строительство и устройство территории закрытых спортивных залов

следует выполнять в соответствии с требованиями СН РК 3.01-01 и действующих нормативно-технических документов.

5.4.1.2 Площадь участка определяется с учетом градостроительной ситуации, специализации, а также функционального состава.

5.4.1.3 Закрытые спортивные залы следует проектировать с наветренной стороны (с учетом розы ветров) от промышленных предприятий и жилищно-бытовых объектов.

5.4.1.4 Размеры участка и размещение на нем здания определяются в соответствии с действующими нормативными документами.

5.4.1.5 Посадку древесных насаждений следует производить в виде аллей и небольших групп для обеспечения свободной визуальной ориентации на всей территории подхода и эвакуации посетителей спортивных объектов и комплексов.

5.4.1.6 Для транспортной доступности спортивных сооружений следует предусматривать удобные подъездные пути.

Устройство стоянок автотранспорта в противопожарных разрывах между зданиями и сооружениями запрещается.

5.4.1.7 При проектировании закрытых спортивных залов в их нижних наземных и подземных ярусах допускается размещение автостоянок для персонала и посетителей.

5.4.2 Объемно-планировочные решения

5.4.2.1 Спортивные залы

5.4.2.1.1 Закрытые спортивные залы и помещения могут размещаться в зданиях физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения, центров досуга, а также быть пристроенными или встроенными в здания другого назначения.

5.4.2.1.2 Залы для учебно-тренировочных занятий по боксу, борьбе и тяжелой атлетике допускается проектировать в составе многозальных спортивных корпусов или других общественных зданий (клубов, домов культуры и т.п.).

5.4.2.1.3 Наряду с физкультурно-оздоровительными занятиями и тренировками универсальные залы могут использоваться для проведения локальных соревнований по спортивным играм, для массовых мероприятий, танцев. Зрительские места в зале допускается проектировать нестационарными, на балконах и зрительских галереях.

5.4.2.1.4 Комментаторские кабины должны располагаться так, чтобы максимально исключить влияние внешних источников шума.

5.4.2.1.5 В залах, где проводятся учебно-тренировочные занятия, должен размещаться определенный комплект стационарного и трансформируемого вспомогательного оборудования.

5.4.2.1.6 Состав и размеры технических помещений принимаются по расчету в соответствии с действующими нормативными документами.

5.4.2.1.7 Габариты многофункциональных залов фитнес-центров, используемых в попеременном режиме для групповых занятий аэробикой и спортивных игр (или их элементов), проектируются с учетом занятий, предусмотренных для проведения в зале.

5.4.2.1.8 Во всех основных помещениях для физкультурно-оздоровительных мероприятий предусматривается прямое естественное освещение.

5.4.2.1.9 В залах для спортивных игр с мячом на окнах и осветительных приборах предусматриваются защитные устройства.

Наличники дверей залов для спортивных игр выполняются заподлицо со стенкой зала.

5.4.2.1.10 Конструкция оконных переплетов и витражей спортивных залов, залов крытых катков, а также хореографических классов должна обеспечить возможность протирки стекол и проветривания через фрамуги, форточки и другие устройства.

5.4.2.1.11 Поверхность стен должна быть без выступов и ниш.

5.4.2.1.12 Материал и окрасочный состав стен и потолков спортивных залов должны позволять делать влажную уборку, а в залах для спортивных игр стены и потолок предусматриваются устойчивыми к ударам.

5.4.2.1.13 Отделка потолка должна быть звукопоглощающей с максимальным временем ревербераций средних частот.

5.4.2.1.14 Закладные детали для крепления оборудования, врезаемые в полы залов, устанавливаются заподлицо с поверхностью пола.

5.4.2.1.15 Помосты для занятий с тяжестями не должны быть связаны с полом помещения, их следует устанавливать на самостоятельном фундаменте.

5.4.2.1.16 Линия финиша в беге принимается, как правило, общей для всех дистанций и размещается в месте сопряжения прямого отрезка с поворотом.

5.4.2.2 Ледовые катки

5.4.2.2.1 Сооружения катков с искусственным льдом должны подразделяться на учебно-тренировочные (без мест для коммерческого зрителя) и демонстрационные, предназначенные для проведения соревнований и зрелищных мероприятий.

5.4.2.2.2 Универсальные спортивные сооружения допускается использовать и для не зимних видов спорта.

5.4.2.2.3 Строительные размеры, площади и пропускная способность катков с искусственным льдом должны приниматься в соответствии с правилами по организации учебно-тренировочных занятий и проведения спортивных соревнований.

5.4.2.2.4 Размеры и состав элементов крытых сооружений для скоростного бега на коньках допускается снижать в соответствии с правилами по видам спорта.

5.4.2.2.5 При проектировании универсальных катков для каждого типа сооружения должен быть рассчитан состав помещений в зависимости от ведущего функционального назначения по видам спорта и по характеру использования.

5.4.2.2.6 Помещение катка должно быть герметичным, чтобы предотвратить неконтролируемую инфильтрацию воздуха через проходы (двери и пр.) и места соединения строительных конструкций.

5.4.2.2.7 Все двери, дающие доступ к ледяной поверхности, должны открываться во внешнюю сторону от площадки.

5.4.2.3 Вспомогательные помещения

5.4.2.3.1 В зданиях спортивно-демонстрационных и спортивно-зрелищных залов и катков вестибюли и гардеробные для занимающихся (соревнующихся) и зрителей следует устраивать отдельно друг от друга.

5.4.2.3.2 При проектировании гардеробных их следует объединять с вестибюлем.

5.4.2.3.3 Фойе следует проектировать совмещенно с вестибюлем, при наличии нескольких трибун фойе целесообразно предусматривать при каждой трибуне.

5.4.2.3.4 При использовании закрытых катков с местами для зрителей для проведения массового катания на площади вестибюля или смежно с ним следует дополнительно предусматривать помещение для хранения, выдачи и сушки прокатных ботинок с коньками, мастерскую для точки коньков, кабины для переодевания.

Из вестибюля следует предусматривать выходы на лед катающихся, расположенные рассредоточенно.

5.4.2.3.5 Помещения для сушки спортивной одежды и обуви хоккеистов следует обязательно предусматривать в зданиях крытых катков с искусственным льдом.

5.4.2.3.6 Для занимающихся необходимо предусматривать душевые и санитарные узлы, которые сообщаются непосредственно с помещением для переодевания.

5.4.2.3.7 При проектировании спортивного зала в общеобразовательных школах и интернатах необходимо на каждом этаже размещать санитарные узлы для мальчиков и девочек, оборудованные кабинами.

5.4.2.3.8 Количество кассовых кабин следует предусматривать в зависимости от вместимости объекта.

5.4.2.3.9 При проектировании кафе, столовых и других зон общественного питания необходимо предусмотреть помещения для хранения продуктов, которые должны иметь удобные подъезды для автотранспорта при транспортировке продуктов.

5.4.2.3.10 Звукоаппаратные в спортивных залах и крытых катках располагают так, чтобы обеспечивалась прямая видимость всей арены.

5.4.2.3.11 Состав бытовых, хозяйственных, производственных, складских и помещений пресс-центра, их взаимосвязи и площади определяются исходя из вместимости спортивных залов.

5.4.2.3.12 При проектировании учебных классов (методических кабинетов) их число и площадь следует определять с учетом требований, предъявляемых к аналогичным помещениям.

5.4.2.3.13 В закрытых спортивных залах следует предусматривать помещения для хранения переносного спортивного оборудования и хозяйственного инвентаря.

5.4.2.3.14 Комнаты инструкторского и тренерского следует предусматривать раздельно для мужчин и женщин.

5.4.2.3.15 Наличие помещений (зон) допинг-контроля, их взаимосвязь, состав и площади определяются в зависимости от типа и назначения спортивного объекта.

5.4.2.3.16 Помещения секретариата, печатающей и копировальной техники должны удобно связываться друг с другом и ареной.

5.4.2.3.17 Помещения медико-восстановительного центра следует проектировать с учетом требований, предъявляемых к аналогичным помещениям лечебно-профилактических учреждений. В составе медико-восстановительного центра также предусматриваются помещения массажной и бани сухого пара.

5.4.2.3.18 Размещение саун в подвальных этажах закрытых спортивных залов, а также под разминочными, тренировочными, гимнастическими залами и под трибунами для зрителей запрещается.

5.4.2.3.19 Расположение помещений холодильных станций, холодильных машин и выбор хладагента осуществляется в соответствии с требованиями СН РК 4.02-01.

5.4.2.3.20 Для обслуживания ледовых полей следует предусматривать помещения для расположения необходимого оборудования.

5.4.2.3.21 Холодильное оборудование и его мощность следует подбирать индивидуально для каждого катка.

5.4.3 Требования к безопасности при эксплуатации

5.4.3.1 При проектировании спортивных залов обязательно должны учитываться требования безопасности и возможность экстренной эвакуации посетителей и персонала объекта.

5.4.3.2 Здание должно быть оборудовано медицинским пунктом по оказанию первой медицинской помощи, обеспеченным необходимыми медикаментами и перевязочным материалом.

Места нахождения медицинских пунктов должны быть обозначены четкими указателями.

*5.4.3.3 В целях обеспечения антитеррористической защиты и безопасности при эксплуатации зданий спортивных залов необходимость оснащения системой и средствами охранной сигнализации, системой контроля и управления доступом, системой и средствами оповещения, телевизионной системой видеонаблюдения определяется по требованиям, установленным в постановлении Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191 (*Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 15.11.2018 г. №235-НК*).

5.4.3.4 Должны быть предусмотрены помещения для хранения записей с камер видеонаблюдения, а также помещение для мониторинга в реальном времени.

5.4.3.5 Спортивное оборудование, снаряжение и инвентарь, подлежащие обязательному подтверждению соответствия, должны иметь сертификаты соответствия.

Спортивное оборудование, снаряжение и инвентарь, не подлежащие обязательному подтверждению соответствия, должны иметь документ изготовителя, подтверждающий их пригодность и безопасность применения.

5.4.3.6 На участке спортивного зала должно быть предусмотрено и обозначено место для сбора людей при возникновении чрезвычайных ситуаций.

5.4.3.7 На случаи аварии должны быть предусмотрены маршруты, обеспечивающие быструю эвакуацию и рассредоточение большой массы людей.

5.4.3.8 Система местного радиовещания должна использоваться для передачи сообщений при возникновении аварийных ситуаций.

СН РК 3.02-18-2013*

5.4.3.9 Следует обеспечить необходимый уровень освещения на путях эвакуации.

5.5 Инженерные системы и оборудование

5.5.1 Закрытые спортивные залы должны быть оборудованы системами отопления, вентиляции, кондиционирования воздуха, водопроводом и канализацией в соответствии с СН РК 4.02-01, СН РК 4.01-01 и требованиями действующих нормативных документов.

5.5.2 Здания спортивных залов и крытых катков оборудуются системами хозяйственно-питьевого и противопожарного водопровода, канализацией, присоединяемыми к наружным сетям населенного пункта или к собственному водозаборному узлу.

5.5.3 Для обеспечения хозяйственно-бытовых и технологических нужд следует предусматривать горячее водоснабжение.

5.5.4 Подводку горячей воды следует предусматривать во все помещения.

5.5.5 Во всех помещениях и на участках территории закрытых спортивных залов следует предусматривать искусственное освещение.

5.5.6 Электрооборудование спортивных залов необходимо предусматривать с учетом требований СН РК 4.04-07 и Правилами устройства электроустановок.

5.5.7 Искусственные источники света волейбольных, футбольных, баскетбольных залов следует размещать в специальных нишах.

5.5.8 Согласно требованиям СН РК 2.04-01 спортивные залы, залы катков с искусственным льдом и хореографические залы должны иметь прямое естественное освещение.

5.5.9 В залах катков с искусственным льдом независимо от района размещения ориентация световых проемов одностороннего бокового освещения должна приниматься на север.

5.5.10 Режимы освещения, включая эвакуационное освещение, должны быть обеспечены в соответствии с нормами освещенности, указанными в СН РК 2.04-01.

5.5.11 Без естественного освещения допускается проектировать помещения кладовых, санитарных узлов, душевых.

5.5.12 При проектировании допускается проектировать устройства, осуществляющие передачу телевизионных сигналов.

5.5.13 Залы для спортивной и художественной гимнастики следует оборудовать системами звуковой подачи информации и звуковоспроизведения музыки для занимающихся.

5.5.14 В закрытых спортивных залах следует предусматривать телефонные линии и интернет.

5.5.15 Нагревательные приборы в спортивных залах не должны выступать из плоскости стены или закрываться щитами, не снижающими функциональные качества отопительно-вентиляционных систем.

5.5.16 При проектировании системы отопления необходимо обеспечить:

- поддержание в отдельных помещениях нужной равномерной температуры при любых колебаниях температуры наружного воздуха;

- поддержание необходимого качества воздушной среды.

5.5.17 Закрытые спортивные залы и сооружения следует обеспечить теплоснабжением, обеспечивающим необходимый температурный режим.

5.5.18 Для помещений, в которых допускается снижение температуры воздуха в нерабочее время, могут применяться системы воздушного отопления.

5.5.19 Самостоятельные системы приточной и вытяжной вентиляции предусматриваются для залов и помещений, где необходим дополнительный воздухообмен.

5.2.20 Вентиляционные системы машинного и аппаратного отделений должны быть обособлены от вентиляционных систем других помещений.

5.5.21 Вытяжной воздуховод из помещения сухого пара следует выполнять обособленным и выводить непосредственно наружу.

5.5.22 Необходимость устройства молниезащиты следует выполнять с учетом действующих нормативных документов.

5.6 Доступность для маломобильных групп населения

5.6.1 Архитектурно-планировочные решения должны отвечать всем требованиям создания полноценной среды жизнедеятельности с учетом потребностей инвалидов и других маломобильных групп населения согласно СН РК 3.06-01.

5.6.2 Обязательно предусматривать на трибунах места для инвалидов, передвигающихся на креслах-колясках, места для представителей прессы и судейские ложи.

5.6.3 Планировочное решение, оборудование и благоустройство территории спортивных объектов и комплексов должно обеспечивать безопасное и беспрепятственное передвижение всех маломобильных групп посетителей, включая посетителей на креслах-колясках, и обеспечивать свободный доступ их ко всем сооружениям и спортивным площадкам.

5.6.4 Расчетное количество инвалидов и маломобильных зрителей, участников спортивных и других зрелищных мероприятий принимается в зависимости от типа спортивного комплекса или сооружения, степени их оборудованности для беспрепятственного посещения инвалидами согласно статистическим данным о численности маломобильных групп населения.

5.6.5 При организации основных пешеходных подходов к объектам массового посещения, а также путей эвакуации посетителей массовых мероприятий следует выделять специальные полосы и участки площадей, предназначенные для передвижения и отдыха инвалидов и других маломобильных групп посетителей.

5.6.6 В дополнение к типовому набору оборудования и инвентаря в залах следует учитывать оборудование для занятий инвалидов.

5.6.7 Необходимо наличие доступных раздевальных в следующих помещениях: медпункты/помещения для оказания первой медицинской помощи, комнаты для тренеров,

СН РК 3.02-18-2013*

судей, официальных лиц. Для этих помещений допускается наличие одной доступной универсальной раздевальной, рассчитанной на лиц обоего пола и оборудованной туалетом.

5.6.8 Общественные туалеты в спортивных объектах и комплексах должны размещаться на территориях, куда посетители, включая и инвалидов на креслах-колясках, могли бы легко и беспрепятственно добраться.

Специально оборудованные санитарно-гигиенические помещения следует предусматривать в соответствии с требованиями СН РК 3.06-01.

5.7 Охрана окружающей среды

5.7.1 В целях охраны окружающей среды при проектировании закрытых спортивных залов и сооружений следует учитывать требования Экологического кодекса Республики Казахстан.

5.7.2 Проектируемый спортивный объект должен гармонично дополнять окружающую среду. Работы по созданию проекта необходимо выполнять после анализа особенностей ландшафта прилегающей территории.

5.7.3 При проектировании и организации участка и территории закрытых спортивных залов необходимо свести к минимуму любые отрицательные воздействия на окружающую среду, микроклимат, обеспечить правильное использование ландшафта и биологического разнообразия с эффективным использованием энергии и ресурсов.

5.7.4 Содержание вредных веществ в атмосферном воздухе вблизи от застройки должно соответствовать предельно допустимым концентрациям, установленным санитарными нормами и требованиями действующих нормативных документов.

5.7.5 Необходимо снизить до минимума уровень шумового фона, возникающего в ходе механизированных строительно-монтажных работ.

5.7.6 При проведении технического этапа следует выполнять работы по созданию и улучшению структуры рекультивационного слоя.

5.7.7 Территорию здания, при необходимости, следует покрыть равномерными слоями потенциально плодородных видов почвы.

5.7.8 Следует организовать эффективную систему утилизации и вывоза отходов без причинения вреда окружающей среде.

5.7.9 При проектировании, строительстве, реконструкции зданий и сооружений закрытых спортивных залов должны предусматриваться мероприятия по охране окружающей и восстановлению природной среды, воспроизводству природных ресурсов и обеспечению экологической безопасности.

5.7.10 При проектировании и строительстве зданий следует учитывать степень радоноопасности участка застройки, наличие техногенного радиоактивного загрязнения и радиоактивность строительных конструкций. При этом необходимо выполнять требования радиационной безопасности в соответствии с действующими нормативными документами.

6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Требования по сокращению энергопотребления

6.1.1 Проектирование закрытых спортивных залов в части сокращения энергопотребления должно выполняться в соответствии с требованиями действующих нормативных документов, требования которых направлены на эффективное использование энергетических ресурсов.

6.1.2 При проектировании следует применять современные энергосберегающие технологии, позволяющие обеспечивать оптимальный уровень потребления энергии и рационального расхода имеющихся ресурсов. Оценка энергопотребления должна проводиться на стадии проектирования.

6.1.3 Следует предусмотреть решения и комплекс мер по повышению энергоэффективности объекта в соответствии с действующими на территории Республики Казахстан нормами.

6.1.4 При совершенствовании энергетической эффективности зданий должны приниматься во внимание климатические и местные условия, а также условия внутри помещений, учитывая экономическую эффективность. Эти меры не должны влиять на другие технические требования зданий, а также на их общедоступность, безопасность и целевое использование.

6.1.5 Здание должно быть оснащено приборами учета тепловой энергии, холодной и горячей воды, электроэнергии, а также оборудованием, обеспечивающим выключение освещения при отсутствии людей в местах общего пользования.

6.1.6 Следует обеспечить здание системами отопления, горячего водоснабжения, кондиционирования воздуха, которые технически, экономически и функционально целесообразны и работают при поддержке передовых энергосберегающих технологий.

6.1.7 Инженерные системы должны иметь автоматическое или ручное регулирование системы воздухообеспечения.

6.1.8 При проектировании необходимо предусмотреть правильную ориентацию здания по сторонам света.

6.1.9 Для обеспечения эффективного использования тепла ограждающие конструкции здания должны быть выполнены с использованием энергосберегающих материалов.

6.2 Рациональное использование природных ресурсов

6.2.1 Для рационального использования природных ресурсов при проектировании закрытых спортивных залов следует обеспечить выполнение требований нормативных документов Республики Казахстан в области природопользования.

6.2.2 Элементы здания должны быть ремонтнопригодными и легко заменяемыми.

6.2.3 При проектировании необходимо учитывать мероприятия по рациональному использованию водных ресурсов.

6.2.4 Выработка большого количества строительных отходов должна быть максимально уменьшена.

6.2.5 Все участки земли должны быть выровнены для предотвращения эрозии почвы и накопления застойных вод вблизи или внутри размещенных на них сооружений.

6.2.6 Ландшафтные планы следует предусматривать с учетом климатических условий, типа почвы, количества осадков, направления ветра, обслуживания растений, безопасности для посетителей и персонала. Во избежание повреждений зданий ветками не следует высаживать высокие деревья в непосредственной близости от здания.

Ресми басылым

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА МИНИСТРЛІГІНІҢ
ҚҰРЫЛЫС, ТҮРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ ЖӘНЕ
ЖЕР РЕСУРСТАРЫН БАСҚАРУ КОМИТЕТІ

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.02-18-2013*

ЖАБЫҚ СПОРТ ЗАЛДАРЫ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА, ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА И УПРАВЛЕНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.02-18-2013*

ЗАКРЫТЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЗАЛЫ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная